

ελευθερον

κυθρεα

ΕΚΦΡΑΣΤΙΚΟ ΟΡΓΑΝΟ ΤΟΥ ΣΩΜ. ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΚΥΘΡΕΑ

ΧΡΟΝΙΑ 15η ΜΑΗΣ - ΔΕΚΕΜΒΡΗΣ 1992 Αρ. ΤΕΥΧΟΥΣ 44-45

Η εκκλησία της Αγίας Άννας στη Συρκανιά

ΤΡΑΠΕΖΑ ΚΥΠΡΟΥ

Είναι μαζί σου!

ελεύθερη κυθρέα

ΤΕΤΡΑΜΗΝΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΕΙΟΥ ΕΛΕΥΘ. ΚΥΘΡΕΑ

Ετήσια συνδρομή: £2.00 σεντ. Τιμή τεύχους £1.00 σεντ

Δια το εξωτερικό: £4.00 σεντ

ΧΡΟΝΙΑ 15η

ΜΑΗΣ - ΔΕΚΕΜΒΡΗΣ 1992

Αρ. ΤΕΥΧΟΥΣ 44-45

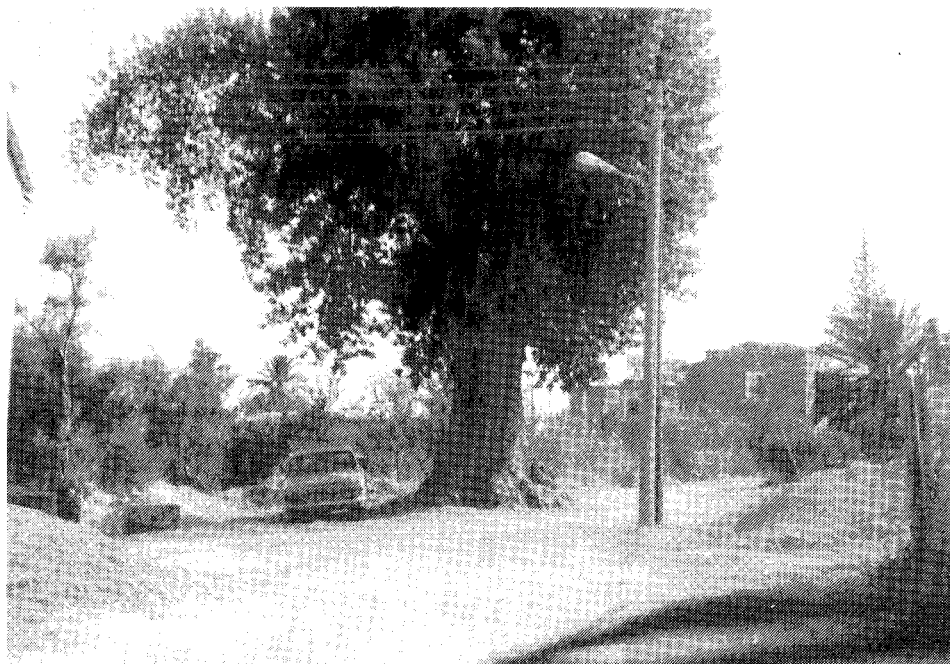
ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ ΠΕΤΣΑΣ - ΚΛΕΙΤΟΣ ΣΥΜΕΩΝΙΔΗΣ - ΚΩΣΤΑΣ ΖΑΜΠΑΚΙΔΗΣ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤ. ΠΕΤΑΣΗΣ - ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΠΑΒΑΡΝΑΒΑΣ - ΠΕΤΡΟΣ ΠΑΠΑΓΙΩΡΓΗΣ

Εκτύπωση Offset: Τυπογραφεία "ΚΩΝΟΣ", Τηλ. 465910, Τ.Κ. 287

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελίδες
Α. ΤΗΛΛΥΡΙΔΗ:	Τελετή παρουσίασης του βιβλίου Α. Τηλλυρίδη στη Μόσχα
Τ. ΝΙΚΟΛΑΪΔΗ:	Ποίημα - Ομορφιά
Σ. ΧΡΙΣΤΙΔΗ:	Πως ιδρύθη το Γυμνάσιο Κυθρέας
Τ. ΝΙΚΟΛΑΪΔΗ:	Ποίημα - Πενταδάκτυλος
Α. ΠΑΠΑΒΑΡΝΑΒΑ:	Ιστορική αναφορά - Εκκλησίες του Παλαικύθρου
Φ.Μ.ΠΕΤΡΙΔΗ:	Ποίημα - Στο γέρο Πλάτανο του Σαραγιού στην Κυθρέα
Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:	Ομιλία στο ετήσιο μνημόσυνο πεσόντων περιοχής Κυθρέας
Α. ΠΑΝΑΓΙΔΗ:	Ποίημα - Τούτη η γη
Κ. ΚΟΚΚΙΝΟΦΤΑ:	Ο Αρχιμανδρίτης Φώτιος Κωνσταντινίδης
Γ.Π.ΚΟΚΗ:	Στο περιθώριο μιας τηλεοπτικής συνέντευξης
Κ. ΧΩΠΛΑΡΟΥ:	Ποίημα - Ξαδελφούλα
Ι. Γ. ΖΩΡΖΗ:	Κωνσταντινούπολη- Η άλωση της Πόλης
Τ. ΝΙΚΟΛΑΪΔΗ:	Ποίημα - Κυθρέα
Α.Μ.ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗ:	Γνώσεις και Εργασία - Ξεκούραση και Αγρυπνία
Γ.Π.ΚΟΚΗ:	Ποίημα - Η καρδιά
Κ.Γ. ΓΙΑΝΝΟΥ:	Μωαμεθανοί και μη Μωαμεθανοί
Γ.Κ. ΚΟΚΗ:	Ποίημα - Της σκλαβιάς Πορτοκαλιά
ΣΤ. Κ. ΓΙΑΝΝΟΥ:	Τραγουδι ερωτικό - των ξεριζωμένων της Μ. Ασίας
Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:	Μνήμες Κυθρεώτικης Γης
Α. ΠΑΝΑΓΙΔΗ:	Ποίημα - Οι γυναίκες της Κύπρου
Κ.Ζ.ΓΙΑΝΝΟΥ:	Το υπόμνημα του 1881 για ένωση με την Ελλάδα
Κ. ΚΟΚΚΙΝΟΦΤΑ:	Ο σκυλόγαμος
Τ. ΝΙΚΟΛΑΪΔΗ:	Ποίημα - Χωριό μου
ΧΡ. ΠΕΤΣΑ:	Χαιρετισμός σε συνδιάσκεψη Αποδήμων
Ε. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ:	Ποίημα - Το άγαλμα της Ελευθερίας στη Ν. Υόρκη
ΧΡ. ΠΕΤΣΑ:	Χαιρετισμός στην Πορεία προς την Περιοχή Κυθρέας
Α. ΠΑΝΑΓΙΔΗ:	Ποίημα - Καλό ταξίδι Αυξέντη
ΝΑΝΤΙΡΕ ΜΑΤΕΡ:	Ο μισός πληθυσμός στο Βορρά είναι έποικοι
Σ. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:	Ποίημα - Είσαι πάντα μαζί μου
Γ. ΣΠΑΝΟΥ:	Η Μαδαρή γιορτάζει 800 χρόνια Παναγίας του Άρακα
Σ. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:	Ποίημα - Να ξαναβρεί την Ιθάκη
ΧΡ. ΣΑΒΒΙΔΗ:	Η αυτζιά στη λαογραφία και στη μυθολογία
Τ. ΝΙΚΟΛΑΪΔΗ:	Ποίημα - Άνοιξη
Χ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ:	Ο Άγιος Μάμας
Τ. ΝΙΚΟΛΑΪΔΗ:	Ποίημα - Νομοτέλεια
ΧΡ. ΠΑΧΟΥΛΙΔΗ:	Ο Άγιος Ιλαρίων
Α. ΠΑΝΑΓΙΔΗ:	Ποίημα - Όπως τότε έτσι και τώρα
ΑΥΤΟΙ ΠΟΥ ΦΕΥΓΟΥΝ:	
ΧΡ. ΠΕΤΣΑ:	1) Ανδρέας Νικολαΐδης, 2) Στέλιος Γιαννάκης, 3) Μιχάλης Συμεωνίδης, 4) Χρίστος Π. Χριστοφορίδης, 5) Αντώνης Καττάμης, 6) Νίκος Χατζηκώστας, 7) Στέλιος Αδαμίδης, Βιογραφικά σημειώματα, επί- κήδισι
ΕΛ. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ:	Ποίημα - Αιμόχλωστος
ΕΥΟΥΛΑ ΚΩΣΤΑ:	Ποίημα - Ο θυμός μας προσφυγοπούλας

Μεγαλόπρεπη και λεβέντισσα, η βαλανιδιά του Νέου Χωριού καρτερά την Επιστροφή κόντρα στους ανέμους και τις θεομηνίες των καιρών μας.

Δρόμοι βουβοί, παράθυρα και πόρτες κλειστά, πουθενά ζωή....

Τα πάντα ερήμωσαν, τα κτίσματα χάλασαν και τα δέντρα, ό,τι απόμειναν, αγωνίζονται να ζήσουν. (Σπίτι Καττάμη και Αποστόλη)

Ποια κατάρα ποιού Θεού, πλάκωσε τα καταπράσινα χωράφια μας;

ελευθερη κυθρεα

ΧΡΟΝΙΑ 15η ΜΑΗΣ-ΔΕΚΕΜΒΡΗΣ 1992 Αρ. ΤΕΥΧΟΥΣ 44-45

Να γκρεμίσουμε το αόρατο τείχος που χωρίζει την Κύπρο στα δυο

έγινε στη Μόσχα η τελετή παρουσίασης του βιβλίου του Δρα Α. Τηλλυρίδη

Ο πρώην Πρέσβης της ΕΣΣΔ στην Κύπρο κ. Γιούρι Φόκιν

Στην παρουσία ανωτέρων κληρικών του Ρωσικού Πατριαρχείου, ανωτέρων διπλωματών του Σοβιετικού Υπουργείου Εξωτερικών Βουλευτών του Ανωτάτου Σοβιέτ και Ακαδημαϊκών έγινε την 11.10.90 στην αίθουσα τελετών του Πατριαρχείου Μόσχας τελετή για την παρουσίαση του βιβλίου που έγραψε ο Θεολόγος Δρ. Ανδρέας Τηλλυρίδης για την ιστορία των σχέσεων μεταξύ των Ορθοδόξων Εκκλησιών της Κύπρου και της Ρωσίας, δια μέσου των αιώνων.

Στην τελετή παρευρέθηκε και επίσημη Κυπριακή Εκκλησιαστική αντιπροσωπεία, επικεφαλής της οποίας ήταν ο Ηγούμενος της Ιεράς Μονής Κύκκου κ. Νικηφόρος.

Της συγκέντρωσης προήδρευσε ο Αρχιεπίσκοπος Σμολένσκ και Καλλίνιγκραν κ. Κύριλλος, ο οποίος ανέλυσε το έργο του Δρα Τηλλυρίδη.

Το βιβλίο - πρόθεση ο Αρχιεπίσκοπος Κύριλλος - παρουσιάζει εξαιρετικό ενδιαφέρον και συμβάλλει στο μέγιστο στην παράπέρα σύσφιξη των σχέσεων των δυο Ορθοδόξων Εκκλησιών Κύπρου και Ρωσίας.

Ο Ηγούμενος Κύκκου

Μιλώντας στην τελετή, ο Ηγούμενος

Κύκκου κ. Νικηφόρος, αφού αναφέρθηκε και εκθείασε το υψηλό περιεχόμενο του ιστορικού - όπως το χαρακτήρισε - έργου του Δρα Τηλλυρίδη, έκαμε εκτενή αναφορά στις σχέσεις μεταξύ των δυο αδελφών Ορθοδόξων Εκκλησιών και πρόσθεσε:

Αδελφικές σχέσεις:

«Οι πραγματικά αδελφικές σχέσεις μεταξύ των ορθοδόξων εκκλησιών Κύπρου και Ρωσίας, συνεχίστηκαν και κατά τον παρόντα αιώνα, τονώθηκαν δε ακόμη περισσότερο κατά τα τελευταία χρόνια με την επίσκεψη του αείμνηστου Αρχιεπισκόπου και Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας, Μακαρίου Γ' στη Ρωσία τον ίδιο χρόνο 1978, στα πλαίσια των γιορτασμών για την 60ή επέτειο της παλινόρθωσης του Πατριαρχείου Μόσχας, και το 1988 για τους γιορτασμούς των χιλίων χρόνων από τη βάπτιση των Ρώσων.

Και οι σχέσεις αυτές κάτω από την αναψύχουσα σκιά της ειλικρινούς μεταξύ των δύο λαών μας αγάπης και φιλίας συνεχίζουν στερούμενες υπό τη σαφή καθοδήγηση του νυν Αρχιεπισκόπου Κύπρου Χρυσόστομου και του Πατριάρχη Ρωσίας Αλεξίου επ' αγαθώ της ενότητας μεταξύ των Εκκλησιών και των λαών μας.

Σήμερα οι σχέσεις μεταξύ των Εκκλησιών μας είναι γεμάτες αγάπη και εγκαρδιότητα με παραδείγματα αλληλοκατανόησης και συνεργασίας.

Τις σχέσεις του λαού της Ρωσίας με το λαό της Κύπρου δεν τις επεσκίασε ποτέ έχθρα. Ήσαν πάντα αδελφικές. Οι δεσμοί μας δεν αμαυρώθηκαν ποτέ και από τίποτα, γιατί είναι καρπός της εν Χριστώ Ιησού ενότητά μας.

Δεν άφησε ρυτίδες στις σχέσεις μας το πέρασμα του χρόνου, γιατί είναι σχέσεις αγάπης και η αγάπη είναι δύναμη, πάνοπλη και πανέτοιμη να αντισταθεί σ' όποιο τολμητήθα είχε το βέβηλο θράσος να ταραξεί την έκτασή της.

Εύχομαι οι πολύπλευρες αδελφικές σχέσεις μεταξύ της Κυπριακής και Ρωσικής Εκκλησίας και οι σχέσεις φιλίας και συνεργασίας μεταξύ των χωρών μας, να μεγαλώσουν και να αναπτυχθούν ακόμη περισσότερο επ' αγαθώ της Αγίας Ορθοδόξου Εκκλησίας και προς όφελος της ενισχύσεως της ειρήνης, της δικαιοσύνης και της ασφάλειας σ' όλο τον κόσμο.

Χαιρετισμός

Διαβιβάζω προς το Ρωσικό και εν γένει το Σοβιετικό λαό θερμό χαιρετισμό και εκφράζω την εκτίμηση και ευγνωμοσύνη του Κυπριακού λαού για τη συνεπή υποστήριξη της Σοβιετικής Ένωσης στη δίκαιη υπόθεση της Κύπρου και για το συνεχές ενδιαφέρον της για μια δίκαιη, βιώσιμη και μόνιμη λύση, του Κυπριακού προβλήματος, βασισμένη στις αρχές της ηθικής και του δικαίου, μια λύση που να διασφαλίζει την ανεξαρτησία, την κυριαρχία, την εδαφική ακεραιότητα και το αδέσμευτο της Κυπριακής Δημοκρατίας και να κατοχυρώνει τα θεμελιώδη δικαιώμα-

τα και τις βασικές ελευθερίες του Κυπριακού λαού.

Το Μετόχι του Κύκκου

Στη συνέχεια ο Ηγούμενος Κύκκου αναφέρθηκε στο Μετόχι που είχε η Ιερά Μονή Κύκκου στη Γεωργία, το οποίο και ζήτησε να επιστραφεί και πάλι στη Μονή Κύκκου.

Χαρακτηριστικά ο Ηγούμενος Κύκκου είπε:

«Εύχομαι σήμερα που οι άνεμοι της ανασυγκρότησης, της περεστρόικα, άνοιξαν τα παράθυρα και νέο πνεύμα μπήκε μέσα στον κόσμο, σήμερα που ο Ρωσικός λαός ανακαλύπτει τις ρίζες του μέσα από την ορθόδοξη πίστη του, να αποδοθεί και πάλι το Μετόχι αυτό στο Μοναστήριό του Κύκκου, για να αποτελέσει τη φωτοβόλο εστία της Κυπροσοβιετικής φιλίας και συνεργασίας»

Σοβιετικοί επίσημοι εξέφρασαν την εκτίμηση ότι στα πλαίσια των αλλαγών που συντελούνται σήμερα στην ΕΣΣΔ, την ελευθερία ανεξίθρησκείας που έχει παραχωρηθεί και την επιστροφή των Ναών στην Εκκλησία, πρέπει να θεωρείται φυσιολογική η επιστροφή του Μετοχίου στην Ιερά Μονή Κύκκου.

Ο κ. Φόκιν

Προσφωνώντας την εκδήλωση ο Προϊστάμενος της 2ης Ευρωπαϊκής Διεύθυνσης του Υπουργείου Εξωτερικών της ΕΣΣΔ και πρώην Πρέσβης της ΕΣΣΔ στην Κύπρο κ. Γιούρι Φόκιν εκθείασε το έργο και την εργατικότητα του Δρα Α. Τηλλυριδη, ο οποίος έπραξε αυτό που κανένας προηγούμενα δεν έχει κάνει, ερευνώντας αρχεία τόσο στην Κύπρο, όσο και στη Σοβιετική Ένωση. Ο κ. Φόκιν αναφέρθηκε και στο Κυπριακό Πρόβλημα για να πεί, ότι το τείχος που διχοτο-

μούσε τη Γερμανία έχει ήδη πέσει, στην Κορέα διεξάγονται συνομιλίες για την επανένωση της χώρας. Μέσα σ' αυτές τις συνθήκες η Κύπρος δεν πρέπει να αποτελεί τη μοναδική εξαίρεση. Πρέπει όλοι να συμβάλουμε για το γκρέμισμα του αόρατου τείχους που χωρίζει το νησί στα δυο.

Και πρόσθεσε:

«Χτες έγινε ένα γεγονός το οποίο μπορεί να μην έχει τίποτε το κοινό με τη σημερινή τελετή, λόγω της γεωγραφικής απόστασης όμως υπάρχει μια εσωτερική επικοινωνία. Χτες στο Γενικό Αρχείο της Σοβιετικής Ένωσης, ένας εκπρόσωπος του Γερμανικού Αρχείου μετάδωσε τα αρχεία των πόλεων της Γκαζκί. Μια βδομάδα πριν, τα αρχεία της πόλης Ντάζκι επιστράφηκαν ύστερα από 46 χρόνια. Τα αρχεία αυτά βρισκόνταν στη Γερμανία και παράνομα διατηρούνταν από άλλους.

Σήμερα βρισκόμαστε στην τελετή, της επίσημης παρουσίασης αυτή τη φορά στη Ρωσική γη, στη Μόσχα, του υπέροχου έργου, αφιερωμένου στην ιστορία των Ρωσοκυπριακών σχέσεων, εργασία που έγινε όχι τόσο εύκολα, μια εργασία που είχε την υποστήριξη της Ρωσικής και της Κυπριακής Ορθόδοξης Εκκλησίας και στην οποία έχει τη σεμνή συμμετοχή της η Σοβιετική Πρεσβεία στη Λευκωσία

Σε τί βλέπω την εσωτερική νοϊκή σύνδεση των δυο γεγονότων; Πρώτα απ' όλα και το ένα και το άλλο μιλά για τον αμοιβαίο σεβασμό των λαών μεταξύ τους, για την προσοχή προς την ιστορία, για τη φροντίδα των λαών, για το παρελθόν τους και για το μέλλον τους.

Αυτό σε πλήρη βαθμό, αφορά και τις σχέσεις μεταξύ της ΕΣΣΔ και της Κυπριακής Δημοκρατίας και ευρισκόμενος στο αξίωμα

του Πρέσβη της Σοβιετικής Ένωσης, μπορώ να διαβεβαιώσω την αγάπη εκείνη που χαίρουν οι λαοί της ΕΣΣΔ στην Κύπρο και στις πόλεις και στα απομακρυσμένα ορεινά χωριά και στα Μοναστήρια και στις εκκλησίες.

Προϋπαντούν πάντα καλοπροαίρετα τους Σοβιετικούς ανθρώπους με την εγκάρδια συμπεριφορά και τη στάση τους, τη φιλοξενία τους, που εγώ προσωπικά δεν έχω ξανασυναντήσει.

Η δεύτερη σύνδεση που βλέπω ότι υπάρχει, είναι στο ότι οποιοδήποτε γεγονός, είναι ένα αποτέλεσμα συγκεκριμένης δουλειάς, συγκεκριμένων ανθρώπων. Χωρίς αυτή τη δουλειά τίποτε δεν γίνεται. Και ο μεγάλος φίλος μας Δρ Ανδρέας Τηλλυρίδης έκανε μεγάλη προσωπική συμβολή, έδωσε το δικό του χρόνο για να δημιουργήσει μια χωρίς προηγούμενο δουλειά για τις σχέσεις μας.

Μνημείο

Δεν θέλω να επαινέσω μεγαλόφωνα. Θα ήθελα να πω ότι το έργο του Δρα Τηλλυρίδη είναι ένα μνημείο. Μνημείο των Ρωσοκυπριακών σχέσεων. Και τέλος, υπάρχει και μια άλλη προσωπική περίπτωση. Η εργασία του Τηλλυρίδη είναι ιστορική. Όμως και αυτή έχει την ιστορία της.

Η συγγραφή του βιβλίου έγινε μπροστά στα μάτια μας και στη διάρκεια αυτής της δουλειάς εκδηλώθηκε εκείνη η στάση σεβασμού μεταξύ των Χωρών μας, ο σεβασμός μας προς τις ιστορίες μας, προς το παρόν και το μέλλον των Χωρών μας.

Θα ήθελα να πω αξιοσέβαστε κύριε Πρέσβη της Κύπρου ότι είναι πολύ μεγάλη η ανάγκη των Κυπροσοβιετικών σχέσεων. Μπορούμε να παραχωρήσουμε μεγάλο χρόνο

για την ανάπτυξη των Κυπροσοβιετικών σχέσεων.

Το τείχος

Υπάρχει κι ένα άλλο κοινό σημείο που αφορά την Κύπρο σαν ένα καυτό ζήτημα που είναι κι αυτό μια αφορμή για πανηγυρισμό.

Είναι η κατάρρευση του τείχους του Βερολίνου. Πριν λίγες μέρες έγινε η επανένωση της Γερμανίας.

Αρχίζουν πολύ σπουδαίες επαφές στην Κορεατική Χερσόνησο, μεταξύ των δυο Κορεατικών Κρατών.

Και σχετικά μ' αυτό, πάλι η σκέψη μας πηγαίνει προς τη χωρισμένη Κύπρο, σ' εκείνο το αόρατο τείχος που χωρίζει τα δυο Τμήματα της Κύπρου.

Νομίζω ότι οι Κύπριοι φίλοι μας, δεν θα έχουν αμφιβολίες ότι η ΕΣΣΔ και από επίσημη άποψη και γενικά, θα συνεχίζει να κάνει το πάν για να βοηθήσει τους Κύπριους να υπερικήσουν το διαχωρισμό και να βρεθεί πολιτική λύση του προβλήματος που υπάρχει εδώ και πολλά χρόνια.

Μόλις τελευταία τιμήσαμε τα 30 χρόνια της Κυπριακής Δημοκρατίας. Νομίζω πολύ επάξια τα τιμήσαμε. Όμως είμαστε αναγκασμένοι να διατυπώσουμε ότι η μισή ιστορία της νεώτερης Κύπρου είναι ιστορία διαχωρισμού.

Δεν μπορούμε να ανεκτούμε τέτοια ιστορία και πρέπει να βρει οπωσδήποτε τη λύση του το πρόβλημα.»

* Σύντομη ομιλία εκφώνησε και ο Πρόεδρος της Ελλάδας στην ΕΣΣΔ κ. Ηλίας Γούναρης, ο οποίος απλώς συνεχάρη το συγγραφέα για το έργο του.

Ο Δρ. Τηλλυρίδης

Σε ομιλία του εξάλλου ο συγγραφέας του βιβλίου, αφού παρουσίασε τον κύκλο των θεμάτων που τον απασχόλησαν κατά τη συγγραφή του έργου του, αναφέρθηκε στο γκρέμισμα του τείχους του Βερολίνου και στις αλλαγές που συντελούνται στην ΕΣΣΔ και είπε:

Ελπιδοφόρες διαστάσεις

«Τα συνταρακτικά γεγονότα του περασμένου χρόνου και συγκεκριμένα το γκρέμισμα του τείχους του Βερολίνου έδωσε νέα πνοή και δημιούργησε νέες ελπιδοφόρες διαστάσεις στην πορεία και εξέλιξη της πολιτικής δομής στη Γερμανία. Η επαναστατική αυτή αλλαγή θα έλεγα προβλημάτισε την παγκόσμια κοινή γνώμη, ανεξάρτητα από ιδεολογικές ή άλλες πεποιθήσεις και έδωσε ένα μήνυμα αισιοδοξίας σ' όλους εκείνους τους λαούς που στερούνταν το μεγάλο και πολύ ακριβό δώρο της ελευθερίας. Μέσα λοιπόν σ' αυτό το τόσο ελπιδοφόρο κλίμα εύλογα έρχεται το ερώτημα: γιατί, πως κ.λ.π.

Σταθμό στην ιστορική πορεία του 20ού αιώνα αποτελεί η αλματώδης εξέλιξη της ζωής στη Σοβιετική Ένωση και οι τεράστιες σημασίες αλλαγές στο χώρο της πολιτικής, κοινωνικής, θρησκευτικής και εθνικής ζωής εδώ στη φιλόξενη σας χώρα. Η απόφαση του Μεγάλου Ηγέτη της χώρας σας Μιχαήλ Γκορσπατσώφ να θέσει σε λειτουργία το νέο αυτό σύστημα διακυβέρνησης, που έγινε γνωστό σαν «Περεστρόϊκα» και πολύ σωστά στο ομώνυμο βιβλίο του ο συγγραφέας έδωσε τον υπότιτλο «Νέα σκέψη για τη χώρα μας και τον κόσμο» δίδει ακριβώς την απάντηση στα πιο ερωτηματικά μας. Έτσι το γκρέμισμα του τείχους του Βερολίνου ήταν ένα από τα μεγάλα κατορθώματα της «Περεστρόϊκας» του Μιχαήλ Γκορμπατσώφ, μα και ένα καλό